

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ

V Міжнародна науково-практична
конференція

MODERN PROBLEMS OF RATIONAL
USE OF AQUATIC BIORESOURCES

V international scientific-practical conference

8-9 листопада 2023 року, Київ, Україна
November 8-9, 2023. Kyiv, Ukraine

**INSTITUTE OF FISHERIES OF THE NATIONAL ACADEMY
OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE**

**MODERN PROBLEMS OF RATIONAL
USE OF AQUATIC BIORESOURCES**

**V international scientific-practical conference,
November 8-9, 2023. Kyiv, Ukraine**

**СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ РАЦІОНАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ВОДНИХ БІОРЕСУРСІВ**

**V Міжнародна науково-практична конференція,
8-9 листопада 2023 року, Київ, Україна**

Kyiv — 2023

УДК 639.3.03(063)

C-74

DOI: <https://doi.org/>

Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : V Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8-9 листопада 2023 р. : збірник матеріалів. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2023. 216 с.

Організатор — Інститут рибного господарства Національної академії аграрних наук України (<http://if.org.ua>).

Науково-організаційний комітет:

Грициняк Ігор Іванович, доктор с.-г. наук, професор, академік Національної академії аграрних наук України, директор, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА (голова);

Третяк Олександр Михайлович, доктор с.-г. наук, с.н.с., заступник директора з наукової роботи, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Матвієнко Наталія Миколаївна, доктор біол. наук, с.н.с., зав. відділу іхтіопатології, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Бузевич Ігор Юрійович, доктор біол. наук, с.н.с., зав. відділу вивчення біоресурсів водосховищ, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Гламузіна Бранко, Ph.D., Sc.D., професор кафедри аквакультури, Університет Дубровника, м. Дубровнік, ХОРВАТІЯ;

Кононенко Руслан Володимирович, кандидат вет. наук, декан факультету тваринництва та водних біоресурсів, доцент кафедри гідробіології та іхтіології, Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ, УКРАЇНА;

Шкуте Артурс, Ph.D., Sc.D., професор, директор Інституту екології Даугавпільського університету, м. Даугавпілс, ЛАТВІЯ;

Маренков Олег Миколайович, кандидат біол. наук, доцент, проректор з наукової роботи, Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, м. Дніпро, УКРАЇНА;

Пекарік Ладіслав, Ph.D., ст. н. с., Центр рослинництва та біорізноманіття Словацької академії наук, м. Братіслава, СЛОВАЧЧИНА;

Сондак Василь Володимирович, доктор біол. наук, професор кафедри водних біоресурсів, Національний університет водного господарства та природокористування, м. Рівне, УКРАЇНА;

Шекк Павло Володимирович, доктор с.-г. наук, професор кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса, УКРАЇНА;

Кутішев Павло Сергійович, кандидат біол. наук, доцент кафедри водних біоресурсів та аквакультури, Херсонський державний аграрний університет, м. Херсон, УКРАЇНА;

Зубков Олена, доктор наук, професор, чл.-кор. Академії наук Молдови, зав. лаб. гідробіології та екотоксикології Інституту зоології, м. Кишинів, МОЛДОВА;

Лобойко Юрій Васильович, доктор с.-г. наук, зав. кафедри водних біоресурсів та аквакультури, доцент, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького, м. Львів, УКРАЇНА;

Вищур Олег Іванович, доктор вет. наук, професор, зав. лаб. імунології, Інститут біології тварин НААН, м. Львів, УКРАЇНА;

Федоренко Микола Олександрович, перший заступник директора Державної установи «Методично-технологічний центр з аквакультури», м. Київ, УКРАЇНА;

Щербак Володимир Іванович, доктор біол. наук, професор, провідний наук. співробітник відділу санітарної гідробіології та гідропаразитології, Інститут гідробіології НАН, м. Київ, УКРАЇНА;

Симон Марія Юрївна, кандидат с.-г. наук, в.о. зав. лаб. міжнародного науково-технічного співробітництва та інтелектуальної власності, Інститут рибного господарства НААН, м. Київ, УКРАЇНА;

Данильчук Галина Анатоліївна, кандидат с.-г. наук, доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, УКРАЇНА.

<i>S. Sidorovskiy</i> Red swamp crayfish (<i>Procambarus clarkii</i> Girard, 1852) potentially invasive species for Ukraine	<i>С. А. Сідоровський</i> Червоний болотяний рак (<i>Procambarus clarkii</i> Girard, 1852) потенційно інвазивний вид для України.....	56
<i>O. Bohatova, T. Skliar, T. Sharamok, O. Marenkov</i> Microbiota of surface water bodies of Dnipropetrovsk region	<i>О. Д. Богатова, Т. В. Скляр, Т. С. Шарамок, О. М. Маренков</i> Мікробіота поверхневих водойм Дніпропетровської області.....	60
<i>M. Burhaz, S. Bulatov, O. Korytskyi</i> Impact of hydrological changes and industrial indicators of biodiversity of the Dnister estuary in Odesa region	<i>М. І. Бургаз, С. В. Булатов, О. В. Корицький</i> Вплив гідрологічних змін та промислові показники біорізноманіття Дністровського лиману Одеської області.....	64
<i>M. Burhaz, D. Tsvihun, V. Domin</i> Impact of hydrological and hydrochemical changes on the aquatic ecosystem and biodiversity of the Shabolat estuary in Odesa region	<i>М. І. Бургаз, Д. О. Цвігун, В. В. Дьомін</i> Вплив гідролого-гідрохімічних змін на водну екосистему та біорізноманіття Шаболатського лиману Одеської області.....	67
<i>O. Soborova, M. Burhaz, O. Kudelina</i> Marketing research on the characteristics of consumer benefits on the market of fish and aquatic bioresources products	<i>О. М. Соборова, М. І. Бургаз, О. Ю. Куделіна</i> Маркетингове дослідження характеристик споживчих переваг на ринку рибної продукції та продукції водних біоресурсів.....	69
<i>T. Matviienko, R. Matviienko, D. Miliev</i> Assessment of water resources and trends of changes in the harvest of aquatic bioresources in the southern regions of Ukraine	<i>Т. І. Матвієнко, Р. С. Матвієнко, Д. Г. Мілев</i> Оцінка водних ресурсів та тенденції змін промислу водних біоресурсів в південних регіонах України.....	72
<i>M. Burhaz, O. Chykalenko, I. Shvartsman</i> Analysis of the state of aquatic biological resources and their harvest in the lower Danube River	<i>М. І. Бургаз, О. М. Чикаленко, І. Б. Шварцман</i> Аналіз стану запасів водних біоресурсів та їх промислу у пониззі річки Дунай.....	75
<i>M. Burhaz</i> Current state and prospects for the development of fisheries in the Dnister estuary	<i>М. І. Бургаз</i> Сучасний стан та перспективи розвитку рибного господарства Дністровського лиману.....	78
<i>O. Dobrianska, T. Hryhorenko, M. Koryliak, C. Yurchak</i> Hydrochemical regime of fish ponds in the Polissiya zone	<i>О. П. Добрянська, Т. В. Григоренко, М. З. Кориляк, С. В. Юрчак</i> Гідрохімічний режим рибницьких ставів зони Полісся	81

ЛІТЕРАТУРА

1. Звіт управління державного агентства рибного господарства у Одеській області. [Без вихідних даних].
 2. Державна служба статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення : 01.11.2023).
 3. Добування водних біоресурсів за регіонами. URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/rg/rg_u/rg_reg0417_u.htm (дата звернення : 01.11.2023).
-

УДК 556.5:639.2/.3(28)

ВПЛИВ ГІДРОЛОГО-ГІДРОХІМІЧНИХ ЗМІН НА ВОДНУ ЕКОСИСТЕМУ ТА БІОРИЗНОМАНІТТЯ ШАБОЛАТСЬКОГО ЛИМАНУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ

М. І. Бургаз, marynaburhaz@gmail.com, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Д. О. Цвігун, dimatsvigun@gmail.com, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

В. В. Дьомін, dioxinvovka@gmail.com, Одеський державний екологічний університет, м. Одеса

Лимани північно-західного Причорномор'я — високопродуктивні екосистеми комплексного призначення. Вони століттями використовуються для рекреації, рибальства, бальнеології тощо.

Останніми десятиріччями ці водні екосистеми в результаті потужного антропогенного впливу та надмірного зарегулювання зазнали значних змін.

Змінився їх водний баланс, гідролого-гідрохімічні показники вод, рівень забруднення. Значно вплинули на водні екосистеми лиманів кліматичні зміни, які відбуваються останнім часом.

Шаболатський лиман — періодично відкрита водойма північно-західного Причорномор'я. Гідролого-гідрохімічний режим лиману значно впливає на його продуктивні характеристики, склад біоти та біомасу промислових водних живих ресурсів.

Гідрологічний режим лиману здебільшого залежить від морфометричних характеристик водойми, вітрової діяльності, а також водообміну з Дністровським лиманом та морем. При північних і північно-східних згінних вітрах значна частина дна в північно-східному районі лиману оголюється, а при сильних південних і південно-західних нагінних вітрах рівень різко підвищується і вода заливає значну частину заплави. Зазвичай же амплітуда коливання рівня складає 0,3–0,4 м [1].

Північні та північно-західні вітри наганяють опріснені дністровські води у лиман та виносять їх в море. Південно-східний вітер часто заносить солоні морські води в південну частину Дністровського лиману та через канали в Шаболатський лиман. При південно-західних вітрах спостерігається надходження вод Шаболатського лиману через канали в Дністровський лиман [1].

Солоність вод Шаболатської лагуни змінюється в різні сезони та в залежності від надходження прісних вод із Дністровського лиману, зв'язку з морем, інтенсивності випаровування та вітрового впливу. Режим солоності неоднорідний. У пів-

нічно-східній частині лиману в літній період солоність може коливатися в межах 13,33–22,47‰ (на поверхні лиману в найбільш глибоководній зоні) [1].

Гідрохімічний режим Шаболатського лиману залежить від надходження в Шаболатський лиман або вод Дністровського лиману, або вод Чорного моря [1].

Особливості формування іхтіоценозу лиману, в свою чергу, залежать від зв'язку із суміжними акваторіями, стану кормової бази, умов зимівлі і відтворення тощо. Все це визначає різноманіття іхтіофауни, структуру популяцій і чисельність окремих видів, які постійно мешкають в лимані або заходять для нагулу і нересту.

Одним із основних представників іхтіофауни Шаболатського лиману є кефаль піленгас.

Представники кефалевих евригалінні, евритермні, стійкі до дефіциту кисню, характеризуються високою харчовою пластичністю. Все це зумовлює широке розповсюдження кефалі в Шаболатському лимані.

Розглянувши промисел піленгаса в Шаболатському лимані за період з 2018 по 2023 рр. (в межах контролю Управління Державного агентства рибного господарства), слід відмітити, що з 2018 р. відбувається поступовий спад вилову (рис.). Хоча у 2023 р., в порівнянні з 2021 р., є збільшення, але воно несуттєве.

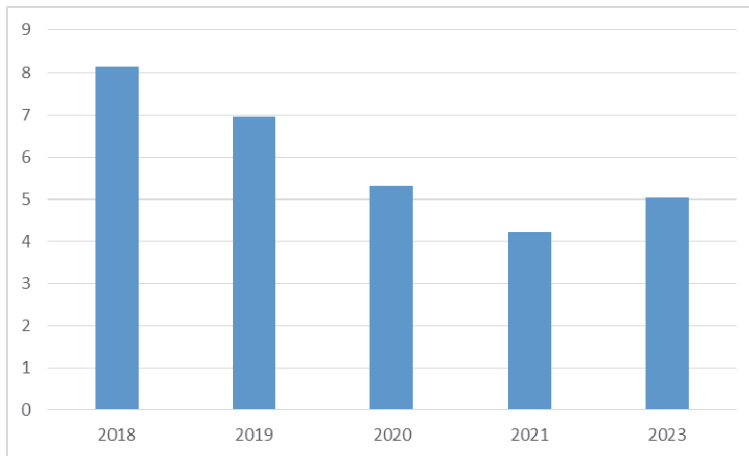

Рисунок. Вилов кефалі піленгаса в Шаболатському лимані за 2018–2023 рр., т (у межах контролю Управління Державного агентства рибного господарства)

На зміну чисельності популяції кефалевих риб в Шаболатському лимані впливає низка чинників, основним з яких є погіршення екологічного стану водойми.

Погіршення екологічних умов Шаболатського лиману — процес, що прогресує, і єдина можливість його зупинити і покращити ситуацію — це відновлення водообміну з Дністровським лиманом і морем.

Останніми роками системні дослідження цієї водойми практично не проводились, тому сучасна інформація щодо гідрологічного режиму, кліматичних характеристик і стану біоти цих водних екосистем обмежені.

ЛІТЕРАТУРА

1. Перспективи рибогосподарського використання лиманів північно-західного Причорномор'я : монографія / Шекк П. В. та ін. Одеса : Одеський державний екологічний університет, 2020. С. 320.

УДК 639.2/.3

MARKETING RESEARCH ON THE CHARACTERISTICS OF CONSUMER BENEFITS AT THE MARKET OF FISH AND AQUATIC BIORESOURCES PRODUCTS

O. M. Soborova, olkasobr@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

M. I. Burhaz, marinaburgaz14@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

O. Y. Kudelina, ol.ryd63@gmail.com, Odessa state environmental university, Odessa

Nowadays, market relations are increasingly becoming the main factors in regulating the fish products production, affecting the price level and dynamics and other activity indicators. Modern parameters of developing the domestic fishing industry, such as: production volumes, quality, prices, an assortment of fish and aquatic bioresources products- are determined by the specific conditions of producing and distributing the products, by reducing and increasing the price of resources, by the objective laws of the market (cost, demand, supply, monetary exchange) and by changing the market conjuncture [2, 6]. The existing conditions need developing the new approaches to managing the economy from the standpoint of marketing, forecasting and developing the strategies to ensure the effectiveness of the functioning the individual industries and the state as a whole through the rapid adaptation to the changing external conditions. In the context of the aggravation of the food problem, marketing studies of developing the agrarian market acquire special scientific theoretical and practical significance. The system of conducting marketing research and ensuring the effective functioning of the fish and aquatic bioresources market in Ukraine is extremely important [8].

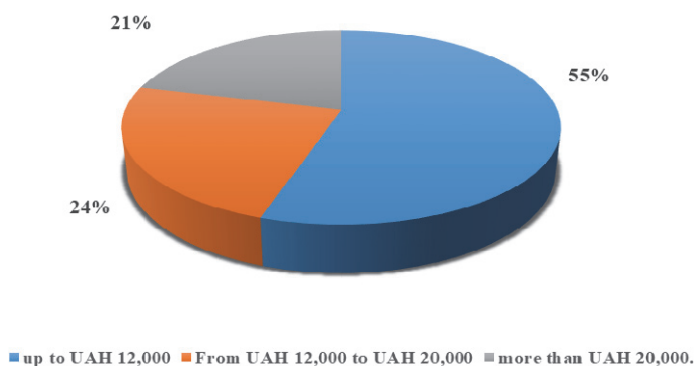

Fig. 1. Segmenting the consumers by income

Income became the leading socio-demographic indicator, and further segmentation of the market was carried out taking it into account. Based on the identified buying

Сторінка конференції в мережі Інтернет:
<https://if.org.ua/index.php/uk/naukovi-vidannya/konf-irg/1060-2023kijiv>

Сучасні проблеми раціонального використання водних біоресурсів : V
Міжнародна науково-практична конференція, м. Київ, 8-9 листопада 2023 р. :
збірник матеріалів. Київ : ПРО ФОРМАТ, 2023. 216 с.

Відповідальний редактор: Симон М.Ю.
Дизайн макету: Шинкар С. В., Архангельський Є. Ю.
Верстка: Архангельський Є. Ю.
Літературний редактор: Швець Т. М.
Коректор: Ковальчук Г. В.

Інститут рибного господарства НААН України,
вул. Обухівська, 135, м. Київ-164, 03164
Електронна адреса: instfishconf@gmail.com;
тел.: +38(063)115-3916 (Симон Марія Юріївна).

Підписано до друку 24.11.2023 р. Формат 70x108/16.
Друк офсетний. Наклад 500 прим. Друкарня ТОВ «ПРО ФОРМАТ», 02166, м. Київ,
вул. Кубанської України, 45 Б, оф.16, тел.: +38(044) 353-85-58
